

25 éves a szervezett nevelőmunka

A felsőoktatási intézményekben dolgozó diplomásokkal szemben hármas követelményt állítottak fel: részvétel — méghozzá magas szinten — az oktatásban, nevelésben és kutatásban! Ezenkívül a SZOTE klinikáin dolgozóknak nem utolsósorban még helyt kell állniuk a gyógyításban is. E komplex tevékenységben sorrendet nehéz lenne felállítani, hiszen mind a 3 ill. 4 feladatellátás a maga területén elsőrendű fontosságú!

Ez alkalommal csupán a karunkon folyó felnőtt nevelésről szeretnénk megemlékezni. Ez nem újdonság és nem is kell azt bizonyítani, hogy mennyire szükséges. Inkább arról kívánunk szólni, hogy „ezüstjubiläumot” tartunk, ha nem is látványos körülmények között.

25 évvel ezelőtt kezdődött el egy mozgalom azáltal, hogy a SZOTE Gyógyszerésztudományi Karán működő „Fiatal Oktatók KISZ-szervezete” (ez volt az elődje a ma is funkcionáló OD-KISZ-nek) elhatározta, hogy hallgatóinkat napi problémáinkban tanácsokkal segíti. E feladatot tehát nem kampányzerűen, hanem szervezett módon 1960-ban a diplomás KISZ-tagjaink kezdeményezték. Irásos program ugyan nem áll rendelkezésre, de a hallgatók csoportjai mellett 1-1 patronus működött azzal a céllal és megbízatással, hogy az órarendi elfoglaltságon túlmenően mindenben segítse a hallgatókat. Ez a funkció nem szűnt meg a tanév végén, hanem patronáltjaikkal együtt továbbléptek a KISZ-patronusok is.

Lelkes, tennivágyó fiatal oktatói gárda működött ez időben karunkon, akik az említett saját kezdeményezésű hallgatói patronálás mellett egymás számára tudományos üléseket is szerveztek. E sorok írója is több alkalommal előadóként szerepelt ezeken a rendezvényeken, amelyek fejlesztették az előadói és vitakésziséget és általában olyan jól sikerültek, hogy később meghívtuk professzorainkat, ill. idősebb, nem KISZ-tag oktatókat is.

A tárgyilagosság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy 1960-ban karunkon a tanszékvezető professzorokon kívül csupán 2 docens volt és az oktatók zöme tanársegédi beosztásban dolgozott. Jelenleg 1 társprofesszor és 9 docens működik karunkon úgy, hogy a 25 évvel ezelőtti oktatói létszám nemhogy nőtt volna, hanem a minisztériumi „feladatarányos létszámnorma” következtében még csökkent is! Ez a strukturális változás természetesen azt jelenti, hogy kezdetben csaknem kizárólag tanársegédekből (esetleg adjunktusokból) állt a nevelői feladatot önként vállaló gárda, ma azonban az „idősebb” korosztályból is szép számmal találhatunk résztvevőket.

Az állami vezetés természetesen felfigyelt a „Fiatal Oktatók KISZ-szervezete” kezdeményezésére, és miután meggyőződött a patronálási feladatellátás szakpolitikai jelentőségéről, már 1961-től a Koordinációs Bizottságot kérte fel, hogy hivatalosan is foglalkozzon a hallgatói évfolyamok és csoportok patronálásával. Ezt a feladatot a későbbiekben át-

vette a nevelési bizottság, amely természetesen megemlégő összegzetelben, de azóta is folyamatosan funkcionál karunkon.

A szervezett patronálás tehát indokoltá vált és dékáni megbízás alapján működtek és működnek ma is a SZOTE-n osztályfőnökök és csoportpatronusok. Az oktatás nem képzelhető el nevelés nélkül és akár száz évvel ezelőtt is ismert volt az „oktatói ideál”, tehát olyan emberek, akik személyes példamutatással is neveltek, méghozzá igen értékes szakmaszerető generációkat. Korábban azonban vajmi keveset törődtek az egyéni problémákkal, a hátrányos helyzetű fiatalokkal, nem is beszélve az új helyzetet teremtő tényről, hogy sok külföldi hallgató tanul egyetemünkön. Így karunkon is pl. 1969 óta 15 országból összesen 53 külföldi állampolgár szerzett diplomát. Jelenleg is 13 országból 33 külföldi hallgatónk és 6 államvizsgás gyógyszerészhallgatónk van, akik oklevelet kívánnak szerezni.

Amint oktatásunkat is többször reformáltuk, úgy az elmúlt negyedszázad alatt nevelőmunkánk tartalma is átertelkedett, ezáltal a nevelési eszközök, módszerek is természetesen megváltoztak. Példa erre az is, hogy a fizikai dolgozók gyermekei és a hátrányos helyzetű fiatalok kategóriái közé ma már nem lehet egyenlőségi jelet tenni! A külföldi és külföldi között is akad jelentős különbség már ami az anyagi helyzetüket, ill. előképzettségüket illeti. Zömmel azonban hátrányos helyzetűek, hiszen 5-6 évi magyarországi tartózkodás után tudnak csak hazautazni, ezért nem közömbös, hogy a szakmai tudás mellett ilyen hosszú távot követően milyen egyéb emlékekkel térnek vissza hazájukba. A patronusi nevelőmunka kiválóan megfelel pl. erre a komplex feladatellátásra.

A nevelő munka eredménye kézzel foghatóan sohasem volt értékelhető, mégis örömmel adunk hangot e helyen is, hogy a Gyógyszerésztudományi Kar javaslátára a Szegedi Orvostudományi Egyetem állami vezetése a kiemelkedő nevelőmunka elismerésére a „SZOTE Kiváló Nevelője” címet létesítette, amelyet 1970 óta örömmel karunk 8 oktatója nyert el. Nem célunk e cikk keretében az elmúlt 25 évről részletes nevelési beszámolót írni, de jubileum lévén úgy gondoltuk, szükséges megemlékezni arról a negyedszázadról, mely idő alatt karunkon kb. 2000 hallgató kapott diplomát és nevelő munkánk gyümölcsésként vitt magával remélhetőleg hivatástudatot és politikai elkötelezettséget.

Befejezésül a sokak által ismert és elfogadott mondat idézném: „A mai fiatalok sem rosszabbak, mint szüleik voltak ifjúkorukban, csak mások. Az ifjúság mindig olyan, amilyen a felnőttek formálják.” A pályorientációs felnőttnevelés eredményeit az egész magyar társadalom fogja hasznosítani. A jól végzett nevelő munkának tehát felbecsülhetetlen értéke van.

DR. REGDON GÉZA
egyetemi docens
a SZOTE GYTK
Nevelési Bizottság elnöke

Osztrák vendég a bölcsészkaron

A közelmúltban látogatást tett a Bölcsészettudományi Karon dr. Karl Schramek, az Osztrák Kulturális Intézet igazgatója. Látogatásának az volt a célja, hogy lehetőség szerint tovább építse és újjakkal bővítse azokat a kapcsolatokat, amelyek az Osztrák Kulturális Intézet és a kar, egyes tanszékei és munkatársai között eddig is fennálltak. A Bölcsészettudományi Karon dr. Schrameket dr. Mikola Tibor tanszékvezető egyetemi tanár, a kar dékánja fogadta, aki ismertette a vendéggel a kar szervezeti felépítését, oktatói és hallgatói létszámát és változta az intézmény tevékenységét. A megbeszélésen a kapcsolatok építésében leginkább érdekelt Német Nyelvi és Irodalmi Tanszék, az Új- és Legújabb kori Magyar Történelmi Tanszék, valamint az I. sz. Magyar Iro-

dalomtörténelmi Tanszék képviselői vettek részt. A megjelentek eszmecsere folytattak egyrészt azokról a lehetőségekről, amelyekkel az Osztrák Kulturális Intézet a karon folyó germanisztikai tanulmányokat segíteni tudná, többek között könyvek, bibliográfiák küldésével, másrészt az eddigi gyakorlatnak megfelelően továbbra is szükségesnek vélték osztrák szakemberek meghívását előadások tartására, valamint az Osztrák Kulturális Intézet rendezvényein való részvételt. Dr. Schramek látogatást tett dr. Müller Józsefnél, Szeged Városi Tanács elnökhelyettesénél és beszélgetést folytattak az Osztrák Kulturális Intézet illetve Ausztria valamely városa és Szeged között felveendő kulturális kapcsolatok lehetőségéről.

SOÓS KATALIN

Diákköri konferencia a tanárképző főiskolán

November 21-én, csütörtöki napon tartották meg a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tudományos és művészeti alkotó diákköreinek konferenciáját. A rendezvényt Rozgonyiné dr. Molnár Emma főigazgató-helyettes nyitotta meg a főiskola dísztermében, s egyszersmind átadta az oklevelet és a jutalmat a legeredményesebb diákköröknek. A „JGYTF legeredményesebb diákköre” cím első fokozatát a történelmi és az orosz nyelvi, második fokozatát a magyar nyelvészeti és a testnevelési, harmadik fokozatát pedig a biológiai TDK nyerte el az elmúlt két évben végzett munka színvonala, szervezete és az elért eredményesség alapján.

A megnyitót követően következtek a szekcióülések. A hallgatók kilenc szekcióban mutatták be dolgozataikat a pedagógia, közművelődés, a pszichológia; a marxizmus, történelem; a magyar irodalom és nyelvészet; az orosz irodalom és nyelvészet; a biológia; a földrajz; a kémia, környezetvédelem, matematika, technika, fizika; valamint a testnevelés és sport különféle témaköreiből. Összesen 112 pályamunkát értékelt a zsűri. A központosított alkotókör kiállítását a Teleki Kollégiumban rendezték meg, az ének-zene tanszék előadói diákköre pedig — a rendezvény befejezéséig — hangversenyt adott a díszteremben.

A diákköri konferencia vendégei voltak a szegedi felsőoktatási intézmények,

az ország többi pedagógusképző intézményei, valamint a potsdami pedagógiai főiskola és a nyitrai pedagógiai fakultás képviselői.

Dr. Szerényi Tibor, a TDK tanácselnökének helyettese; Bár a vendégszolgák dolgozóinak száma igen kevesnek tűnik, mégsem szabad őket lebecsülni. Példa erre Bottyán Zolt harmadéves JATE-hallgató földrajzi témakörben tartott, minden szempontból kiemelkedő előadása.

A főiskola diákköreiről szólva: öröndetes, hogy a matematika szakos hallgatók — az utóbbi évektől eltérően — igen nagy számban írtak szép dolgozatokat, s előrelépet jelez a rajz szakosok színvonalas kiállításán is. A történelmi tudományos diákkör (melynek 14 szegedi találkozójáról a lap november 21-én számában olvashattak rövid tájékoztatást az érdeklődők) hagyományosan magas színvonalú vizont nem volt meglepő. (Ami persze érthető: már húsz év óta működik.)

Sajnálatos és némiképp érthetetlen azonban, hogy változatlanul kevés dolgozat született tantárgypedagógiából. Eppen ez a téma lenne pedig az, melynek szakdolgozói leginkább magas szintet érhetnek el, az országos tudományos diákköri versenyeken. Elsősorban a tantárgypedagógia vonalát kellene tehát erősíteni, ami persze — természetes módon — kizárólag a hallgatók érdeklődési körének függvénye.

F. CS.

Hírek

A greifswaldi Ernst Moritz Arndt Universität és a József Attila Tudományegyetem rektorai további öt évre meghosszabbították együttműködési szerződésüket.

A megállapodás meghatározza a tudományos együttműködés legfontosabb területeit, így a társadalomtudományok belül a marxizmus-leninizmus, a neveléstudományok, valamint a német nyelv és irodalom kap külön hangsúlyt, míg a természettudományok köréből a kémia, biológia, geológia, fizika kérdései állnak a közös gondolkodás homlokterében.

Az egymény kiterjed az információk és dokumentációk mind szélesebb körű cseréjére, meghatározott delegációk küldésére és fogadására, az ifjúsági szervezetek, művészeti, valamint sportszervezetek együttműködésének támogatására is.

A magyar Jogász Szövetség XI. Országos Küldöttgyűlésén dr. Kemenes Béla egyetemi tanár, a megyei szervezet elnöke Szalay László emlékkönyvtetésben részesült.

A világhírű I Solisti Aquilani olasz kamarazenekar három koncertből álló magyarországi turnéja során Szegeden is fellép. December 12-én a JATE Aulájában Vittorio Antonellini vezényletével Corelli, Albinoni, Vivaldi, Dragonetti, Bottesini, Rossini, Bocherini és Nardini műveit szólaltatja meg az együttes.

Zalaiak klubja — Szegeden

Hihetetlennek tűnik talán, pedig ebből a távoli megyéből való a szegedi felsőoktatási intézmények 60-70 hallgatója. Zala — sokak számára e szó talán csak a ZTE-t, vagy a Balatoni Világost újabban pedig a Holstent jelenti. Nekünk többet. Szülőföldünket, az erdőket, tavakkal tarkított dombokat, városainkat, fiatal éveinket, gyermekkorunkat, emlékeinket. Most itt vagyunk 70-en, akik korábban lehet, hogy ismertük egymást — távol Zalától és egyre inkább eltávolodva egymástól. Ez a gondolat vezetett néhányunkat akkor, amikor elhatároztuk, hogy létrehozzuk a Szegeden tanuló zalai diákok klubját. Nem arról van szó, hogy „hazátlanok” érezzük magunkat, csupán a távolságot próbálnánk legyőzni illetve megismerni és újból ismerni egymást. Az a 4-5 év amit itt eltöltünk, azt hiszem mindannyiunk számára

ra a leggyönyörűbb, emlékekben legdúsabb időszak lesz, ha majd több évtized múlva visszetekintünk. A kellemes emlékeinket is szeretnénk növelni a most megalkotandó klubban.

Örömmel vettük tudomásul, hogy megyei tanácsunk szeptemberi megkeresésünkre rögtön válaszolt, mégpedig a legmesszebbmenőbb támogatásáról biztosítva maidani tevékenységünket. Ezért itt, az újságon keresztül felkérem a zalai hallgatókat, hogy a jövő évi programunk kidolgozása illetve a klub szabályzatának elfogadása végetti közgyűlésünkre 1985. december 12-én (csütörtök) 20.00-ra a JATE Hermann Ottó kollégiumának társalgójában (Új-szeged, Odesszai krt. 52. 17-es busz és a 2-es trolipótló) jelenjenek meg.

SZABADOS GYULA
IV. évf. joghallgató
a klub szervezője

Az Akadémia feladatai és tervei

Berend T. Iván akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke a Szegedi Akadémiai Bizottság kibővített ülésén ismertette az MTA előtt álló feladatokát.

A VII. ötéves tervre vonatkozó tudománypolitikai célkitűzései szerint az Akadémia új jogszabványokat kap, hatásköre bővül, tudományos és társadalmi szerepe növekszik.

A legjelentősebb változás, hogy az alapvető kutatásokra a tervidőszakban előirányzott anyagi eszközök felett az MTA rendelkezik, testületei útján. A hagyományos intézeti támogatás mellett a jövőben pályázati rendszerrel a kutatóhelyek közötti differenciálást. Ennek hatására várhatóan az Akadémia és testületei is visszanyerik elvesztett presztízsüket: rangjuknak megfelelő befolyással lehetnek a gyakorlati folyamatokra.

Az egyetemek és a kutatóintézetek kapcsolatáról szólva Berend T. Iván el-

mondta, hogy szükségessé vált a jelenlegi szervezeti viszonyok felülvizsgálata, törekedni kell az oktatás és a kutatás jobb összehangolására, az ellentmondások felszámolására.

A Magyar Tudományos Akadémia társadalmi, szellemi súlyának növelése érdekében olyan előadások, beszélgetések rendezését tervezi, amelyek témáik, szerint az országos figyelem középpontjában állnak. Még ebben az évben sor kerül a jelenlegi bérrendszerrel megvitatott eszmecsere, amely nemzetközi összehasonlítások segítségével különböző tekintettel tesztálma magyar értelmiség jövedelmi helyzetére, és ugyancsak a közeli jövőben várható központi előadás a nyelvművelés és nyelvtisztaság tárgykörében.

Változások várhatók a tudományos minősítések ügyében, s remélhető az 1981-ben megállapított tudományos pótlékok értékének helyreállítása is.

Kutatók tájértékezte

Regionális tudománypolitikai tanácskozásnak adott otthont a tudományegyetem november 21-én. Az Aulában megrendezett eseményt Koncz János, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának titkára nyitotta meg, idézve a párt kongresszusi dokumentumát „A politika és a tudomány szövetsége és egymásra utaltak”.

Szánier Imre, a Gabonatermesztési Kutató Intézet főigazgatója vitaindító beszédében három fontos megállapítást tett gondolatai középpontjába: A természettudományi kutatások értékelésének alapvető kérdése a nemzetközi megítélés, a közvetlen gazdasági célú kutatásoké pedig az eredményes alkalmazás legyen; közvetlen és közvetlen eszközökkel célszerű növelni a kutatóhelyek és az egyes kutatók érdekelttségét a kutatási eredmények hasznosításában, illetve a hasznosító célú nyereséges önálló gazdasági vállalkozások létrehozásában; a kutatás és a műszaki fejlesztés két alapvető forrása — a költségvetési és műszaki fejlesztési alap mellett, elő kell segíteni harmadik forrásként a vállalatok adózatlan nyereségére történő finanszírozás mértékének növekedését.

Ezek az MSZMP KB ez év januári dokumentumból származnak. Szánier Imre szót a kutatás és a

gyakorlat kapcsolatáról, a kutatási eredmények átadásának mechanizmusáról, a fogadókészségről, valamint a régió tudományos életének jellemzőiről.

Néhány gondolat a késő délutánba nyúló eszmecsere-ről: Az akadémikusok több mint 75%-a nem oktat, a tudomány támogatása és megbecsültsége nem elegendő (Cserháti István, a SZOTE rektora). A szürke közepszer önvédelme megnyilvánul a tudományos életben is. Szorító szükség egy regionális műszerpark létrehozása (Grasely Gyula akadémikus). Ma olyan a műszerellátottság a szó-észlelési és borászati kutatásokban, hogy 5-10 év múlva érteni sem fogjuk, hogy mit mondanak a németek és a franciák (Zilai János, a kecskeméti Szóleszteti és Borászati Kutatóintézet igazgatója). A tudományos igény intenzívebb valóságföltárást diktál a társadalomtudományokban (Kulcsár Kálmán, az MTA főtitkárhelyettese). A műszer alkalmanként már státuszszimbólum (Kralovszky U. Pál, az OMFB főosztályvezetője). Az alapvető kutatás az ország vagyont növeli (Keszthelyi Lajos, az SZBK igazgatója).

A tájértékeztetést Szántó Ferenc, az MSZMP KB munkatársa értékelte és zárta.

D. I.